

Domovská stránka > Vyhľadávanie právnických profesií > **Nájsť znalca**

Nájsť znalca

Polsko

I. Zoznamy a registre znalcov

Každý krajský súd má svoj vlastný zoznam znalcov. Za jeho zverejnenie je zodpovedný predseda krajského súdu. Pozri stránku:

<https://lublin.so.gov.pl/lista-bieglych,m,m1,2,270> pre Lublin alebo stránku

http://www.krakow.so.gov.pl/fck_pliki/file/Testowy/Biegli/Biegli_20180205_strona.pdf pre Krakov. Registre sú verejne prístupné.

Existuje vekové obmedzenie – osoba, ktorá sa chce stať znalcom, musí mať minimálne 25 rokov. Znalci musia mať teoretické a praktické odborné znalosti v určitej oblasti vedy, technológie, umenia, remesiel alebo iných zručností. Kritériá nie sú formalizované. Predseda krajského súdu rozhoduje o tom, či kandidát spĺňa všetky podmienky na to, aby sa stal znalcom. Znalci musia zložiť prísahu, aby mohli byť zapísaní do registra. Osoba, ktorá chce byť zapísaná do zoznamu znalcov, musí podať žiadosť predsedovi krajského súdu.

Zápis znalca v registri môže zrušiť predseda krajského súdu:

na žiadosť znalca,

ak znalec už nespĺňa požiadavky na výkon funkcie alebo ak sa zistí, že ich nespĺňal v čase zápisu a stále nie je za ne zodpovedný, z významných dôvodov, najmä ak vykonáva svoju činnosť nevhodným spôsobom.

Na znalcov sa nevzťahuje žiadny osobitný kódex správania alebo etický kódex, musia však dodržiavať Občiansky súdny poriadok/Správny poriadok/Trestný poriadok.

Registre sa pravidelne aktualizujú. Každoročne v januári predseda krajského súdu poskytne zoznam súdnych znalcov okresným súdom a ministerstvu spravodlivosti a každému bezodkladne oznámi akúkoľvek zmenu v zozname a začatie trestného konania alebo nespôsobilosť vo vzťahu k niektorým z týchto osôb.

Znalci sa zapisujú na obdobie piatich rokov.

V registroch sa uvádzajú podľa konkrétnej oblasti vedy, technológie, umenia, remesiel alebo iných zručností. Zoznam špecializácií je veľmi dlhý a rôznorodý. Po zápise do registra nemajú znalci žiadne konkrétne povinnosti. Nie sú povinní kontinuálne sa vzdelávať, ale existujú relevantné postgraduálne študijné odbory a kurzy. V praxi však platí, že ak chcú byť vymenovaní na ďalšie obdobie, mali by byť schopní preukázať, že si prehĺbujú znalosti (absolvovaním kurzov, konferencií, postgraduálneho štúdia atď.).

II. Odbornosť znalcov

Znalci musia mať teoretické a praktické odborné znalosti v určitej oblasti vedy, technológie, umenia, remesiel alebo iných zručností. Kritériá nie sú formalizované. Predseda krajského súdu rozhoduje o tom, či kandidát spĺňa všetky podmienky na to, aby sa stal znalcom.

Od znalcov sa nevyžaduje, aby boli členmi profesijného orgánu. Formálne sa od nich nepožaduje, aby pravidelne zlepšovali svoje zručnosti, a neexistuje systém kontinuálneho profesijného rozvoja. Pokým sú znalcami, nemusia preukazovať, že sa zúčastňujú na ďalšom vzdelávaní, a neexistuje metóda na preskúšanie získaných znalostí. Ale ak chcú byť vymenovaní na ďalšie obdobie, mali by byť schopní preukázať, že si prehĺbujú znalosti.

III. Odmeňovanie znalcov

Odmena znalca je stanovená v nariadení ministra spravodlivosti z 24. apríla 2013 o určení honorárov znalcov, paušálnych súm a spôsobe vykazovania výdavkov potrebných na vydanie znaleckého posudku. Stanovené sú hodinové sadzby znalca, ktoré sú súčasťou základnej sumy určenej v zákone o rozpočte. Odmena znalca vo všeobecnosti závisí od počtu hodín, ktoré venuje znaleckému posudku, a stupňa dosiahnutého vzdelania. V nariadení sa stanovuje minimálna a maximálna sadzba.

Odmenu znalcov musia zaplatiť súdne orgány alebo ju platí jeden účastník konania. Účastníci konania môžu získať právnu pomoc v súvislosti s odmenou znalca bez predpísanej sadzby.

Odmena je pevne stanovená nariadením. V osobitných prípadoch, najmä v prípade náročných zadaní, môže byť zákonná sadzba zvýšená osobitným rozhodnutím súdu. V praxi však znalci v občianskom súdnom konaní žiadajú súhlas účastníkov konania s vyšším honorárom.

V občianskych veciach, v prípade vymenovania súdom, sa jednému z účastníkov konania nariadi zaplatiť znalcovi vopred. Znalci môžu prijímať preddavky na svoj honorár. Na konci konania, v rozsudku vo veci, však súd rozhodne o tom, kto musí znášať konečné trovy konania. Môžu byť rozdelené medzi účastníkov konania.

V trestných veciach znalca platí štát (a obžalovanému sa uloží povinnosť len vtedy, ak je odsúdený): finančné prostriedky, ktoré vyplatí štát, preveruje štátna finančná kontrola, ktorá môže namietať platby vykonané v rozpore so zákonom o verejných financiách.

IV. Zodpovednosť znalcov

Podľa trestného zákona môže byť znalec, ktorý predloží nepravdivý znalecký posudok, odsúdený až na desať rokov odňatia slobody.

Osobitné občianskoprávne ustanovenia v tejto oblasti neexistujú. Na zodpovednosť znalcov sa vzťahujú všeobecné predpisy občianskeho práva (právo občianskoprávných deliktov/zmluvné právo).

Znalci nie sú povinní poistiť prípadnú zodpovednosť uzatvorením poistenia zodpovednosti za škodu pri výkone povolania.

V. Doplňujúce informácie o znaleckej činnosti

Vymenovanie znalcov sa riadi vyhláškou ministra spravodlivosti z 24. januára 2005. Ďalšia právna úprava je stanovená v Občianskom súdnom poriadku, Trestnom poriadku a Správnom poriadku. Účastníci občianskeho súdneho konania môžu požiadať o vymenovanie znalca. V občianskom súdnom konaní vymenovanie znalca obvykle závisí od úhrady preddavku žiadajúcimi účastníkmi konania za náklady spojené s vypracovaním znaleckého posudku.

Vo všeobecnosti sa rovnaké pravidlá uplatňujú v občianskoprávných, trestnoprávných aj správnych konaniach. Medzi postupmi vymenovania v občianskych, správnych a trestných veciach nie sú zásadné rozdiely.

Titul súdneho znalca sa môže používať len počas a na účely vypracovania znaleckého posudku pre súdy alebo trestné stíhanie. Počet znalcov v Poľsku je približne 15 000.

1. Vymenovanie znalcov

Iba súdy a prokuratúra môžu vymenovať znalcov do postavenia súdnych znalcov (z úradnej moci alebo na žiadosť účastníka konania). Posudok vypracovaný na žiadosť súdu alebo prokuratúry predstavuje osobitný druh dôkazu nazývaný znalecký posudok.

Účastníci konania si môžu najat' znalca aj súkromne, ale jeho správa sa bude posudzovať ako akýkoľvek iný dôkaz.

a) Vymenovanie súdom

Súd používa zoznam znalcov. Každý krajský súd má svoj vlastný zoznam znalcov. Vymenovanie znalca z (miestneho) registra je postup, ktorý súdy využívajú vo veľkej miere. Použitie registra však nie je povinné.

b) Vymenovanie účastníkmi konania

Súdnych znalcov nikdy nevymenúvajú účastníci konania, ale v občianskoprávných a správnych konaniach si účastníci konania môžu najat' vlastného znalca. Nemusia sa riadiť osobitnými procesmi alebo postupmi.

2. Konanie

a) Občianske súdne konanie

V občianskom súdnom konaní nemá znalec povinnosť zúčastniť sa na predbežnom pojednávaní (ak sa uskutočňuje). Súd monitoruje priebeh vyšetrovania znalcov z hľadiska času. Súd je „najvyšším znalcom“ a posudzuje kvalitu posudku. Súdy nie sú viazané názorom vyjadreným v znaleckých posudkoch a rozhodujú o tom, či tento názor môže byť základom pre zistenie skutkového stavu v danom prípade.

Znalecký posudok

Znalec predkladá svoj posudok v písomnej podobe. Pri vypracovaní posudku nemusí znalec dodržiavať žiadnu konkrétnu štruktúru. Neexistuje povinnosť predložiť predbežný posudok. V konečnom posudku sa znalec musí vyjadriť k tvrdeniam účastníkov konania. V mnohých prípadoch musí znalec predložiť dodatočnú správu, ak o to požiada účastník konania a sudca žiadosť prijme, alebo na žiadosť sudcu. Môže k tomu dôjsť vtedy, keď znalec neodpovedal na všetky otázky, ktoré boli súčasťou jeho zadania, alebo ak sa neskôr objavia ďalšie otázky.

Súd vydá novú požiadavku, v ktorej uvedie potrebu dodatočných informácií a spresní otázky, na ktoré je potrebné odpovedať. Účastníci konania môžu požiadať súd o ďalšie objasnenie. V praxi je však pravdepodobnejšie, že bude poverený iný znalec, v závislosti od spokojnosti s prvým posudkom.

Súdne pojednávanie

Znalci sa po predložení svojho posudku musia zúčastniť pojednávania, aby odpovedali na otázky súdu a účastníkov konania. Na súde môžu podstúpiť krížový výsluch.

b) Iné

Niektorí znalci sú vymenovaní, aby sa zúčastnili vypočúvania svedkov alebo účastníkov konania, ide najmä o psychológov. Hodnotia schopnosť ľudí vnímať a vyjadriť svoje postrehy.

Informácie, ktoré sú tu uvedené, boli zhromaždené počas projektu Vyhľadávanie znalcov (Find an Expert) od kontaktov podľa krajín vybraných Európskym inštitútom expertízy a znalcov EEEI.

Posledná aktualizácia: 27/05/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.